

ERSTATNINGSNÆVNET

Du er her: [Forside](#); [Årsberetninger og praksis mv.](#); [Praksis mv.](#); [Nævnets praksis vedrørende politianmeldelse i sager om plejepersonales mv. tilskadekomst i arbejdstiden](#)

Nævnets praksis vedrørende politianmeldelse i sager om plejepersonales mv. tilskadekomst i arbejdstiden

Plejepersonale, pædagoger, skolelærere og andre personalegrupper med særlige omsorgsfunktioner mv., der kommer til skade i arbejdstiden, fordi f.eks. en patient eller en elev opfører sig voldsomt, truende eller decideret voldeligt, udgør en særlig gruppe blandt Erstatningsnævnets ansøgere.

Efter afgivelsen af Erstatningsnævnets årsberetning for 2014 har der været en vis debat om Erstatningsnævnets praksis vedrørende politianmeldelse i disse sager. Nævnet finder på den baggrund anledning til at bemærke følgende om nævnets praksis vedrørende politianmeldelse i sager om plejepersonales mv. tilskadekomst i arbejdstiden:

Retsgrundlaget

Efter § 10, stk. 1, i offererstatningsloven er det en betingelse for at få erstatning fra staten, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer. Nævnet kan dog se bort fra en senere politianmeldelse, hvis forholdene taler for det. Det følger af § 10, stk. 2, i samme lov.

I forbindelse med behandlingen af et lovforslag om ændring af offererstatningsloven i 1985 drøftede Folketingets Retsudvalg blandt andet anmeldelseskravet i lovens § 10 (på det tidspunkt skulle anmeldelse ske "uden unødigt ophold", dvs. inden 24 timer). Folketingets Retsudvalg afgav i den forbindelse i en betænkning følgende henstilling (afgivet den 09-05-1985, Folketingstidende 1984-85, Tillæg B, sp. 1355): "[Retsudvalget] finder, at erstatningsnævnet i forbindelse med nævnets samlede vurdering af, om kravet om politianmeldelse i § 10 bør fraviges i de konkrete sager, som måtte blive forelagt for nævnet til afgørelse, bør være opmærksom på, at pædagogiske og behandlingsmæssige hensyn kan tale imod en politianmeldelse."

Erstatningsnævnet har siden da i sager om voldelige eller trusselsagtige situationer inden for plejesektoren og visse dele af behandlings- og undervisningssektoren for børn og unge mv. fulgt Retsudvalgets henstilling. Erstatningsnævnet anførte i sin Årsberetning for 2013, pkt. 7.2.2, blandt andet følgende herom:

"Erstatningsnævnet dispenserer som regel fra kravet i offererstatningslovens § 10, om at episoden skal være politianmeldt inden 72 timer (for handlinger begået før 01-07-2011: "uden unødigt ophold", dvs. inden 24 timer). Nævnet følger hermed en henstilling fra Folketingets Retsudvalg i FT 1984-85, tillæg B, sp. 1355, i forbindelse med lovændringen i 1985, hvorved der indførtes retskrav på erstatning efter offererstatningsloven. Det hedder i henstillingen:..."

Nævnets praksis

Nævnet har siden da fulgt – og følger fortsat – henstillingen fra Folketingets Retsudvalg ved behandling af sager om plejepersonales mv. tilskadekomst i arbejdstiden. Nævnet inddrager således også i dag i sagsbehandlingen, om der i forbindelse med manglende (rettidig) politianmeldelse er pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn, der taler herfor.

Nævnet er imidlertid med tiden blevet opmærksom på, at den manglende politianmeldelse i sager om plejepersonales mv. tilskadekomst i arbejdstiden i en del tilfælde ikke skyldes pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn. Baggrunden for den manglende (rettidige) politianmeldelse kan i stedet f.eks. være, at den ansatte ikke ønskede forholdet anmeldt, at den ansatte eller arbejdspladsen kun anså tilskadekomsten for en arbejdsskade eller ikke betragtede det som sandsynligt, at den pågældende beboer, elev mv. ville blive straffet. I nogle tilfælde er der blot ikke kutyme for anmeldelse på arbejdspladsen.

Med henblik på til stadighed at træffe afgørelser i så nær overensstemmelse som muligt med lovgivningsmagtens intentioner, som disse er kommet til udtryk i udformningen af offererstatningslovens § 10, stk. 1, om (rettidig) politianmeldelse og henstillingen fra Folketingets Retsudvalg, søger Erstatningsnævnet imidlertid nu som anført i nævnets årsberetning for 2014 i de enkelte sager oplyst, om der rent faktisk – som forudsat af Folketingets Retsudvalg – konkret har gjort sig pædagogiske og/eller behandlingsmæssige hensyn gældende, der taler imod (rettidig) politianmeldelse.

Hvor det konkret er tilfældet, dispenserer nævnet – som hidtil – fra anmeldelseskravet. Hvor det ikke er tilfældet, finder nævnet derimod ikke grundlag for – eller hjemmel til – at dispensere fra

anmeldelseskravet i § 10, stk. 1. Nævnet anser det således ikke (længere) i sig selv som tilstrækkelig dokumentation for, at de af Retsudvalget omtalte hensyn gør sig gældende, at ansøgeren er f.eks. en pædagog, der er kommet til skade i arbejdstiden.

Det bemærkes i øvrigt for god ordens skyld, at nævnet fortsat påtænker at dispensere fra anmeldelseskravet i sager, hvor tilskadekomsten ligger forud for offentliggørelsen af Erstatningsnævnets årsberetning for 2014 (den 30-06-2015), hvis det godtgøres, at nævnets hidtidige praksis i disse sager er årsagen til en sen eller manglende politianmeldelse i den konkrete sag.

Generelle bemærkninger

På et mere generelt plan skal Erstatningsnævnet bemærke, at det er nævnets fornemmelse, at der over årene er sket en udvikling, således at nævnet i dag i videre omfang end tidligere ser, at der er sket politianmeldelse og domfældelse i sager, hvor plejepersonale mv. er kommet til skade i arbejdstiden, fordi f.eks. en patient eller en elev har opført sig voldsomt, truende eller decideret voldeligt.

Denne udvikling indebærer, at disse ansatte får mulighed for via adhæsionsprocessen at få behandlet deres erstatningskrav ved domstolene.

Udviklingen indebærer samtidig, at de beboere, elever mv., der af et plejepersonale mv. anklages for at have begået en straffelovsovertrædelse, i videre omfang får deres sager behandlet i det strafferetlige system, hvor de sikres inddragelse og juridisk bistand under sagens behandling, i stedet for at sagerne alene behandles ved Erstatningsnævnet, hvor de pågældende risikerer at blive "fundet skyldige" i en straffelovsovertrædelse uden at være parter i sagen og uden juridisk bistand.

Det bemærkes i denne sammenhæng endvidere for god ordens skyld, at den omstændighed, at plejepersonale mv. undlader at foretage politianmeldelse af en beboer, elev mv., som udgangspunkt ikke er det samme som, at der ikke vil blive ført en sag mod den pågældende beboer, elev mv. I medfør af offererstatningslovens § 17 indtræder staten nemlig – i det omfang der ydes erstatning – i den skadelidtes krav mod skadevolderen. I sager, hvor Erstatningsnævnet tilkender et plejepersonale mv. erstatning, vil staten derfor som udgangspunkt efterfølgende søge den udbetalte erstatning inddrevet fra den pågældende beboer, elev mv.

Senest opdateret: 01-09-2015

[Til toppen](#)

Erstatningsnævnet | Adelgade 13 | DK-1304 København K | +45 3392 3334 | +45 3920 4505 |
[e-post](#) [Digital Post](#)